

32006D0617

L 262/34

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

22.9.2006.

ODLUKA VIJEĆA

od 24. srpnja 2006.

o sklapanju u ime Europske zajednice Protokola protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, u vezi s odredbama Protokola koje su obuhvaćene dijelom III. glavom IV. Ugovora o osnivanju Europske zajednice

(2006/617/EZ)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 62. točku 2., članak 63. točku 3. i članak 66. u vezi s člankom 300. stavkom 2. prvim podstavkom i člankom 300. stavkom 3. prvim podstavkom,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Komisija je uz odobrenje Vijeća u pregovorima dogovorila dijelove Protokola koji su u nadležnosti Zajednice.
- (2) Vijeće je Komisiji naložilo da pregovora o pristupanju Zajednice dotičnom međunarodnom sporazumu.
- (3) Pregovori su uspješno zaključeni, a Zajednica je 12. prosinca 2000. potpisala pravni instrument koji je iz njih proizašao, u skladu s Odlukom Vijeća 2001/87/EZ od 8. prosinca 2000. ⁽²⁾
- (4) Pojedine države članice su stranke Protokola dok je u drugim državama članicama u tijeku postupak ratifikacije.
- (5) Ova odluka ne dovodi u pitanje položaj Ujedinjene Kraljevine i Irske na temelju Protokola o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije i Protokola o položaju Ujedinjene Kraljevine i Irske koji su priloženi Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice te stoga ova odluka ne obvezuje Ujedinjenu Kraljevinu i Irsku u opsegu u kojemu se ona odnosi na izvršavanje vanjske nadležnosti Zajednice u područjima u kojima zakonodavstvo Zajednice ne obvezuje Ujedinjenu Kraljevinu i Irsku.
- (6) Ova odluka ne dovodi u pitanje položaj Danske na temelju Protokola o položaju Danske koji je priložen

Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, stoga Danska ne sudjeluje u donošenju te odluke i ona za nju nije obvezujuća.

- (7) Sklapanje Konvencije odobreno je u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2004/579/EZ od 29. travnja 2004. ⁽³⁾, što je na temelju članka 37. stavka 2. Konvencije uvjet da Zajednica postane strankom Protokola.
- (8) Ispunjeni su i ostali uvjeti za polaganje isprave o odobrenju od strane Zajednice, a koji su predviđeni člankom 36. stavkom 3. Konvencije i člankom 21. stavkom 3. Protokola.
- (9) Ako su odredbe ovog Protokola obuhvaćene dijelom III. glavom IV. Ugovora, sklapanje Protokola trebalo bi odobriti u ime Zajednice.
- (10) Ako su odredbe ovog Protokola obuhvaćene člankom 179. i člankom 181.a Ugovora, sklapanje Protokola u ime Zajednice trebalo bi odobriti zasebnom odlukom Vijeća ⁽⁴⁾.
- (11) Zajednica bi pri polaganju isprave o odobrenju trebala položiti i izjavu o opsegu nadležnosti Zajednice u odnosu na pitanja uređena Protokolom, u skladu s člankom 21. stavkom 3. Protokola protiv krijumčarenja,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, kako je utvrđeno u Prilogu I., odobrava se u ime Europske zajednice.

Isprava Zajednice o formalnoj potvrdi sadrži izjavu o nadležnosti u skladu s člankom 21. stavkom 3. Protokola, kako je navedena u Prilogu II.

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

⁽²⁾ SL L 30, 1.2.2001., str. 44.

⁽³⁾ SL L 261, 6.8.2004., str. 69.

⁽⁴⁾ SL 262, 22.9.2006., str. 24.

Članak 2.

Ova se Odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Odluka primjenjuje ako su odredbe Protokola obuhvaćene dijelom III. glavom IV. Ugovora.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. srpnja 2006.

Članak 3.

Predsjednika Vijeća ovlašćuje se da odredi osobu ovlaštenu za polaganje isprave o formalnoj potvrdi radi obvezivanja Zajednice.

Za Vijeće
Predsjednik
K. RAJAMÄKI

PRILOG I.

PROTOKOL

protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta

PREAMBULA

DRŽAVE STRANKE OVOG PROTOKOLA,

IZJAVLJUJUĆI da učinkovito djelovanje s ciljem sprečavanja i borbe protiv krijumčarenja migranata zemljom, morem i zrakom traži sveobuhvatni međunarodni pristup, uključujući suradnju, razmjenu informacija i drugih odgovarajućih mjera, uključujući društveno-ekonomske mjere na nacionalnim, regionalnim i međunarodnim razinama,

PODSJEĆAJUĆI na Rezoluciju Opće skupštine 54/212 od 22. prosinca 1999. u kojoj je Skupština požurila države članice i sustav Ujedinjenih naroda da pojačaju međunarodnu suradnju na području međunarodne migracije i razvoja kako bi se bavili temeljnim uzrocima migracije, naročito onima povezanim sa siromaštvom, te da maksimalno iskoriste prednosti međunarodne migracije u korist onih kojih se to tiče i u kojoj je potaknula, tamo gdje je to relevantno, međuregionalne, regionalne i subregionalne mehanizme da se nastave baviti pitanjem migracije i razvoja,

UVJERENE u potrebu da se migrantima pruži humani postupak i potpuna zaštita njihovih prava,

UZIMAJUĆI u obzir činjenicu da usprkos poduzetom djelovanju u drugim međunarodnim forumima, ne postoji univerzalni instrument koji se bavi svim aspektima krijumčarenja migranata i drugim pitanjima s tim u svezi,

ZABRINUTE zbog znatnog povećanja aktivnosti organiziranih zločinačkih grupa u krijumčarenju migranata i drugih kriminalnih aktivnosti povezanih s time, navedenih u ovome Protokolu, koje nanose veliku štetu državama u kojima takve grupe djeluju,

TAKOĐER ZABRINUTE da krijumčarenje migranata može dovesti u opasnost živote i sigurnost samih migranata,

PODSJEĆAJUĆI na Rezoluciju Opće skupštine 53/111 od 9. prosinca 1998. u kojoj je Skupština odlučila osnovati poseban međudržavni odbor s neograničenim sastavom s ciljem izrade sveobuhvatne međunarodne konvencije protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i rasprave o izradi, među ostalim, međunarodnog instrumenta koji bi se odnosio na ilegalno krijumčarenje i prijevoz migranata, uključujući morem,

UVJERENE da će dopuna Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta međunarodnim instrumentom protiv krijumčarenja migranata zemljom, morem i zrakom biti korisna u sprečavanju i u borbi protiv te vrste kriminaliteta,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Odnos prema konvenciji ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta

1. Ovaj Protokol dopunjuje Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta. On će se tumačiti zajedno s Konvencijom.

2. Odredbe Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na ovaj Protokol, osim ako ovdje nije drugačije određeno.

3. Kaznena djela utvrđena u skladu sa člankom 6. ovoga Protokola smatraju se kaznenim djelima utvrđenima u skladu s Konvencijom.

Članak 2.

Izjava o svrsi

Svrha ovoga Protokola je sprečavanje i borba protiv krijumčarenja migranata te promicanje suradnje između država stranaka radi ostvarivanja toga cilja i zaštite prava krijumčarenih migranata.

Članak 3.

Uporaba pojmova

U svrhe ovoga Protokola:

- (a) „krijumčarenje migranata” znači posredovanje, u svrhu izravnog ili neizravnog stjecanja financijske ili druge materijalne koristi od nezakonitog ulaska osobe u državu stranku koje ta osoba nije državljanin ili u njoj nema trajno boravište;
- (b) „nezakoniti ulazak” znači prelaženje granica bez udovoljenja uvjetima nužnim za zakonit ulazak u državu primateljicu;

(c) „lažna putna ili identifikacijska isprava” znači bilo koja putna ili osobna isprava:

i. koja je lažna ili krivotvorena na neki materijalan način od strane bilo koga osim osobe ili tijela zakonito ovlaštenih za izradu ili izdavanje putnih ili osobnih isprava u ime države; ili

ii. koja je neispravno izdana ili dobivena lažnim predstavljanjem, korupcijom ili pod prinudom ili na bilo koji drugi nezakoniti način; ili

iii. koju koristi osoba koja nije njezin zakoniti vlasnik.

(d) „plovilo” znači bilo koja vrsta vodenog plovila, uključujući plovilo koje se ne premješta i hidroavione, koji se koristi ili se može koristiti kao prijevozno sredstvo na vodi, osim ratnog broda, pomoćnog vojnog plovila ili drugog plovila u vlasništvu vlade ili na korištenju vlade, koje se koristi samo za vladine nekomercijalne službe.

Članak 4.

Opseg primjene

Ovaj se Protokol primjenjuje, osim ako ovdje nije drugačije određeno, na sprečavanje, istragu i progon kaznenih djela utvrđenih u skladu s člankom 6. ovoga Protokola, u slučajevima kada ta djela imaju transnacionalna obilježja i gdje uključuju neku organiziranu zločinačku grupu, kao i na zaštitu prava osoba koje su objekt takvih kaznenih djela.

Članak 5.

Kaznena odgovornost migranata

Migranti neće biti podložni kaznenom progonu prema ovom Protokolu zbog činjenice da su objekt ponašanja navedenog u članku 6. ovoga Protokola.

Članak 6.

Inkriminiranje

1. Svaka država stranka prihvaća takve zakonske i druge mjere koje su potrebne da se utvrde kao kaznena djela, kada su počinjena namjerno i u cilju stjecanja, izravno ili neizravno, financijske ili druge materijalne koristi:

(a) krijumčarenje migranata;

(b) kada je počinjeno u svrhu omogućavanja krijumčarenja migranata:

i. izrada lažne putne ili osobne isprave;

ii. nabavljanje, davanje ili posjedovanje takve isprave;

(c) omogućavanje osobi koja nije državljanin ili koja nema dozvolu trajnog boravka da ostane u toj državi, bez

udovoljavanja uvjetima nužnim za zakonit ostanak u državi, pomoću sredstava navedenih u podstavku (b) ovoga stavka ili bilo kojih drugih nezakonitih sredstava.

2. Svaka država stranka prihvaća također takve zakonske i druge potrebne mjere da se utvrdi kao kazneno djelo:

(a) sukladno temeljnim pojmovima njezina pravnoga sustava, pokušaj počinjenja kaznenog djela u skladu sa stavkom 1. ovoga članka;

(b) suučesništvo u nekom kaznenom djelu koje je utvrđeno u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b) i. ili (c) ovoga članka, sukladno temeljnim pojmovima njezina pravnoga sustava, sudjelovanje u nekom kaznenom djelu utvrđenom u skladu sa stavkom 1 (b) ii. ovoga članka;

(c) organiziranje ili navođenje drugih osoba da počine neko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka.

3. Svaka država stranka usvaja takve zakonske ili druge mjere nužne da se kao otežavajuće okolnosti u odnosu na kaznena djela utvrđena u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b), i. i (c) ovoga članka i, podložno temeljnim pojmovima njezina pravnog sustava, u odnosu na kaznena djela utvrđena u skladu sa stavkom 2. točkama (b) i (c) ovoga članka, utvrde:

(a) okolnosti koje dovode u opasnost ili za koje postoji vjerojatnost da će dovesti u opasnost živote ili sigurnost dotičnih migranata; ili

(b) nečovječno ili ponižavajuće postupanje, uključujući izrabljivanje takvih migranata.

4. Ništa u ovom Protokolu neće spriječiti državu stranku od poduzimanja mjera protiv osobe čije ponašanje predstavlja kazneno djelo prema domaćem pravu.

II. KRIJUMČARENJE MIGRANATA MORSKIM PUTEM

Članak 7.

Suradnja

Države stranke surađuju u najvećoj mogućoj mjeri na sprečavanju i suzbijanju krijumčarenja migranata morem, u skladu sa međunarodnim pravom mora.

Članak 8.

Mjere protiv krijumčarenja migranata morem

1. Država stranka koja ima opravdane razloge za sumnju da plovilo koje plovi pod njezinom zastavom ili tvrdi da je registrirano u njoj, koje je bez državljanstva ili koje, iako plovi pod stranom zastavom ili odbija pokazati zastavu, u stvari ima državljanstvo te države stranke, a bavi se krijumčarenjem migranata morem, može zatražiti pomoć drugih država stranaka radi sprečavanja uporabe toga plovila u te svrhe. Države stranke od kojih se to zatraži pružit će takvu pomoć u mjeri u kojoj je to moguće s obzirom na sredstva kojima raspolažu.

2. Država stranka, koja ima opravdane razloge za sumnju da se plovilo koje slobodno plovi u skladu s međunarodnim pravom i koje plovi pod zastavom ili ima registracijske oznake neke druge države članice, bavi krijumčarenjem migranata morem, može o tome obavijestiti državu pod čijom zastavom plovilo plovi, zatražiti potvrdu o registraciji i, ako je dobije, zatražiti ovlaštenje države pod čijom zastavom plovilo plovi da poduzme odgovarajuće mjere u vezi tog plovila. Država pod čijom zastavom plovilo plovi može ovlastiti državu koja podnosi zahtjev, između ostalog:

(a) da se ukrca na to plovilo;

(b) da pretraži to plovilo; i

(c) ako se pronađu dokazi da se plovilo bavi krijumčarenjem migranata morem, poduzme odgovarajuće mjere u odnosu na to plovilo te na osobe i teret na tome plovilu, u skladu s ovlaštenjem dobivenim od države pod čijom zastavom plovilo plovi.

3. Država stranka koja je poduzela bilo koju mjeru u skladu sa stavkom 2. ovog članka žurno obavješćuje državu pod čijom zastavom plovilo plovi o rezultatima tih mjera.

4. Država stranka žurno odgovara na zahtjev druge države stranke da se utvrdi je li plovilo koje tvrdi da je registrirano ili plovi pod njezinom zastavom ima pravo na to, kao i na zahtjev za ovlaštenje u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

5. Država pod čijom zastavom plovilo plovi može, u skladu sa člankom 7. ovog Protokola, podvrgnuti svoje ovlaštenje uvjetima o kojima treba postići sporazum s državom koja je podnijela zahtjev, uključujući uvjete koji se odnose na odgovornost i na opseg djelotvornih mjera koje treba poduzeti. Država stranka neće poduzeti dodatne mjere bez izričitog ovlaštenja države pod čijom zastavom plovilo plovi, osim onih nužnih za uklanjanje neposredne opasnosti po život osoba ili onih koje proizlaze iz relevantnih dvostranih i mnogostranih sporazuma.

6. Svaka država stranka određuje tijelo ili, tamo gdje je potrebno, tijela koja će primati i odgovarati na zahtjeve za pružanje pomoći, za potvrđivanje registracije ili prava plovila da plovi pod njezinom zastavom te za ovlaštenje da se poduzmu odgovarajuće mjere. O tome će, preko glavnog tajnika, biti obaviještene sve druge države stranke u roku od mjesec dana od određivanja.

7. Država stranka koja ima opravdane razloge za sumnju da se plovilo bavi krijumčarenjem migranata morem te da je bez državljanstva ili da bi moglo biti smatrano plovilom bez državljanstva, može se ukrca i pretražiti to plovilo. Ako se pronađu dokazi koji potvrđuju sumnju, država stranka poduzima odgovarajuće mjere u skladu s relevantnim domaćim i međunarodnim pravom.

Članak 9.

Zaštitne klauzule

1. Kada država stranka poduzima mjere protiv plovila u skladu sa člankom 8. ovog Protokola, ona:

(a) osobama na plovilu jamči sigurnost i čovječni postupak;

(b) dužnu pozornost obraća na potrebu da se ne dovede u opasnost sigurnost plovila ili njegova tereta;

(c) dužnu pozornost obraća na potrebu da ne naškodi komercijalnim ili pravnim interesima države pod čijom zastavom plovila plovi ili bilo koje druge zainteresirane države;

(d) osigurava, u okviru dostupnih sredstava, da sve poduzete mjere s obzirom na plovilo, budu u skladu sa zaštitom okoliša.

2. Ako se pokaže da su razlozi za mjere koje su poduzete u skladu sa člankom 8. ovog Protokola bili neutemeljeni, plovilo će biti nadoknađena svaka šteta ili gubitak koju je pretrpjelo, pod uvjetom da plovilo nije počinilo ništa što bi opravdalo poduzimanje tih mjera.

3. Svaka mjera koja je poduzeta, prihvaćena ili provedena u skladu s ovim poglavljem, vodit će računa o potrebi da se ne miješa u ili ne djeluje na:

(a) prava i obaveze na ostvarivanje jurisdikcije obalnih država u skladu s međunarodnim pravom mora; ili

(b) ovlast države pod čijom zastavom plovilo plovi na ostvarivanje jurisdikcije i kontrole u vezi administrativnih, tehničkih i društvenih pitanja koja se odnose na plovilo.

4. Svaku mjeru poduzetu na moru u skladu s ovim poglavljem provode samo ratni brodovi ili vojni zrakoplovi, ili drugi brodovi ili zrakoplovi koji su jasno označeni i koji se mogu identificirati kao oni koji su u službi vlade i koji su za to ovlašteni.

III. SPRECAVANJE, SURADNJA I DRUGE MJERE

Članak 10.

Informacije

1. Bez utjecaja na odredbe članaka 27. i 28. Konvencije, države stranke, naročito one sa zajedničkim granicama ili koje se nalaze na putovima duž kojih se migranti krijumčare, međusobno će razmjenjivati, u svrhu postizanja ciljeva ovoga Protokola, relevantne informacije koje su u skladu s njihovim domaćim pravnim i upravnim sustavima, kao što su:

(a) točke ukrcaja i odredišta, kao i putovi, prijevoznici i prijevozna sredstva, za koje se zna ili sumnja da ih koristi organizirana zločinačka grupa umiješana u ponašanje navedeno u članku 6. ovog Protokola;

(b) identitet i metode organizacija ili organiziranih zločinačkih grupa za koje se zna ili sumnja da su umiješane u ponašanje navedeno u članku 6. ovog Protokola;

(c) vjerodostojnost i propisani obrazac putnih isprava izdanih od strane države stranke te krađa ili povezana zlouporaba blanco putnih ili osobnih dokumenata;

(d) sredstva i metode sakrivanja i prijevoza osoba, nezakonita izmjena, reprodukcija ili stjecanje ili druga zlouporaba putnih ili identifikacijskih isprava koji se koriste za ponašanje navedeno u članku 6. ovog Protokola, kao i načini za njihovo otkrivanje;

(e) zakonska iskustva i prakse te mjere za sprečavanje i borbu protiv ponašanja navedenog u članku 6. ovoga Protokola; i

(f) znanstvene i tehnološke informacije korisne službama za provedbu zakona, radi jačanja međusobne sposobnosti za sprečavanje, otkrivanje i istragu ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola, kao i progon umiješanih osoba.

2. Država stranka koja prima informacije postupa u skladu sa svim zahtjevima države stranke koja je dostavila informacije i koja traži ograničenja u njihovoj uporabi.

Članak 11.

Mjere na granici

1. Bez utjecaja na međunarodne obveze u svezi slobodnog kretanja ljudi, države stranke učvršćuju, u najvećoj mogućoj mjeri, granične kontrole koje su neophodne za sprečavanje i otkrivanje krijumčarenja migranata.

2. Svaka država stranka usvaja zakonske i druge odgovarajuće mjere kako bi se spriječilo, u najvećoj mogućoj mjeri, da prijevozna sredstva komercijalnih prijevoznika budu korištena za počinjenje kaznenih djela utvrđenih u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) ovog Protokola.

3. Gdje je moguće, i bez utjecaja na odredbe primjenjivih međunarodnih konvencija, takve mjere uključuju utvrđivanje obveze komercijalnih prijevoznika, uključujući bilo koje poduzeće za prijevoz ili vlasnika ili operatera bilo kojeg prijevoznog sredstva, da provjeri posjeduju li svi putnici putne isprave potrebne za ulazak u državu primateljicu.

4. Svaka država stranka poduzima neophodne mjere u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom da se odrede sankcije u slučajevima kršenja obveze utvrđene u stavku 3. ovog članka.

5. Svaka država stranka razmatra poduzimanje mjera koje dozvoljavaju, u skladu s njezinim domaćim zakonodavstvom, odbijanje ulaska ili otkazivanje viza osobama upletenim u počinjenje kaznenih djela utvrđenih ovim Protokolom.

6. Bez utjecaja na odredbe članka 27. Konvencije, države stranke razmatraju jačanje suradnje između službi granične kontrole, među ostalim, uspostavom i održavanjem izravnih putova komunikacije.

Članak 12.

Sigurnost i kontrola isprava

Svaka država stranka poduzima mjere koje su neophodne, u skladu s raspoloživim sredstvima:

(a) kako bi se osiguralo da putne ili osobne isprave koje je izdala budu takve kvalitete da se ne mogu lako zlorabiti te da se ne mogu lako krivotvoriti ili nezakonito mijenjati, umnožavati ili izdati; i

(b) kako bi se osigurala cjelovitost i sigurnost putnih ili osobnih isprava izdanih od, ili u ime države stranke te spriječila njihova nezakonita izrada, izdavanje i korištenje.

Članak 13.

Valjanost i važenje isprava

Na zahtjev druge države stranke, država stranka, u skladu sa svojim domaćim zakonodavstvom, provjerava u razumnom roku valjanost i važenje putnih ili osobnih isprava izdanih ili navodno izdanih u njezino ime, a za koje se sumnja da su korištene u svrhe ponašanja utvrđenog u članku 6. ovog Protokola.

Članak 14.

Izobrazba i tehnička suradnja

1. Države stranke omogućuju ili pojačavaju specijaliziranu izobrazbu za službenike koji rade na pitanjima migracije i drugih mjerodavnih službenika radi sprečavanja ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola, čovječnog postupanja s migrantima koji su objekt takvog ponašanja i poštivanja njihovih prava kao što su navedena u ovom Protokolu.

2. Države stranke surađuju međusobno i s nadležnim međunarodnim organizacijama, nevladinim organizacijama, drugim odgovarajućim organizacijama i drugim elementima građanskog društva kako bi osigurale odgovarajuću izobrazbu osoblja na njihovu državnome području radi sprečavanja, borbe protiv i iskorjenjivanja ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola, kao i zaštitu prava migranata koji su objekt takvog ponašanja. Takva izobrazba treba uključivati:

(a) poboljšanje sigurnosti i kvalitete putnih isprava;

(b) prepoznavanje i otkrivanje lažnih putnih ili identifikacijskih isprava;

(c) prikupljanje kriminalističkih obavijesti, naročito u svezi s identifikacijom organiziranih zločinačkih grupa za koje se zna ili sumnja da su upletene u ponašanje navedeno u članku 6. ovog Protokola, metodama koje se koriste za prijevoz krijumčarenih migranata, zlouporabom putovnice ili identifikacijskih isprava radi počinjenja djela predviđenih u članku 6. sredstvima za skrivanje koja se koriste kod krijumčarenja migranata;

(d) poboljšanje postupaka za otkrivanje krijumčarenih osoba na uobičajenim i izvanrednim mjestima ulaska i izlaska; i

(e) čovječni postupak s migrantima i zaštitu njihovih prava utvrđenih ovim Protokolom.

3. Države stranke s odgovarajućom stručnošću razmatraju pružanje tehničke pomoći državama koje su često zemlje podrijetla ili tranzitne države za osobe koje su predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola. Države stranke ulažu svaki napor da osiguraju potrebna sredstva kao što su vozila, računalni sustavi i čitači dokumenata za borbu protiv ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola.

Članak 15.

Druge preventivne mjere

1. Svaka država stranka poduzima mjere za osiguranje ili jačanje programa informiranja radi podizanja javne svijesti u svezi činjenice da je ponašanje utvrđeno u članku 6. ovog Protokola kriminalna djelatnost koju redovito više organizirane zločinačke grupe zbog profita te da ona predstavlja ozbiljan rizik za dotične migrante.

2. U skladu sa člankom 31. Konvencije, države stranke surađuju na polju javnog informiranja u cilju sprečavanja da potencijalni migranti postanu žrtve organiziranih zločinačkih grupa.

3. Svaka država stranka na odgovarajući način promiče ili jača razvoj programa i suradnju na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, uzimajući u obzir društveno-ekonomske realnosti migracija te obratiti posebnu pažnju na ekonomska i društveno zaostala područja, radi borbe protiv korijenja društveno-ekonomskih uzroka krijumčarenja migranata, kao što su siromaštvo i nerazvijenost.

Članak 16.

Mjere zaštite i pomoći

1. U provedbi ovog Protokola svaka država stranka poduzima, u skladu sa svojim obvezama prema međunarodnom pravu, sve odgovarajuće mjere, uključujući zakonodavne mjere ako je potrebno, radi čuvanja i zaštite prava osoba koje su predmet ponašanja utvrđenog u članku 6. ovog Protokola,

kao što je utvrđeno primjenjivim međunarodnim pravom, naročito pravo na život i pravo da se ne bude podvrgnut mučenju ili drugom okrutnom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

2. Svaka država stranka poduzima odgovarajuće mjere da omogući migrantima odgovarajuću zaštitu od nasilja kojemu bi mogli biti podvrgnuti, bilo od pojedinaca ili grupa, zbog toga što su bili predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola.

3. Svaka država stranka pruža odgovarajuću pomoć migrantima čiji su život ili sigurnost u opasnosti zbog toga što su predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola.

4. U primjeni odredaba ovoga članka, države stranke uzimaju u obzir posebne potrebe žena i djece.

5. U slučaju pritvora osobe koja je predmet ponašanja utvrđenog u članku 6. ovog Protokola, svaka država stranka postupala u skladu sa svojim obvezama prema Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima ⁽¹⁾ tamo gdje je primjenjiva, uključujući i obvezu obavješćavanja osobe na koju se to odnosi, bez odgađanja, o odredbama glede obavješćavanja i komuniciranja s konzularnim službenicima.

Članak 17.

Sporazumi i dogovori

Države stranke razmatraju sklapanje dvostranih ili regionalnih sporazuma ili operativnih dogovora ili suglasnosti čiji je cilj:

(a) utvrđivanje mjera koje su najdjelotvornije i najpogodnije za sprečavanje i borbu protiv ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola, ili

(b) međusobno poboljšavanje odredaba ovog Protokola.

Članak 18.

Povratak krijumčarenih migranata

1. Svaka država stranka pristaje olakšati i prihvatiti, bez nepotrebnog ili neopravdanog odgađanja, povratak osobe koja je predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola i koja je njezin državljanin ili ima trajno boravište na njezinu državnome području u vrijeme povratka.

2. Svaka država stranka razmatra, u skladu s njezinim domaćim zakonodavstvom, mogućnost olakšavanja i prihvatanja povratka osobe koja je predmet ponašanja utvrđenog u članku 6. i koja je imala trajno boravište na njezinu državnome području u vrijeme ulaska u državu primateljicu.

⁽¹⁾ Ibid., vol. 596, br. 8638 to 8640.

3. Na zahtjev države stranke primateljice, zamoljena država stranka provjerava, bez nepotrebnog ili neopravdanog odgađanja, da li je osoba koja je predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola njezin državljanin ili ima trajno boravište na njezinu državnome području.

4. Kako bi olakšala povratak osobe koja je predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola i koja je bez odgovarajućih isprava, država stranka čiji je ta osoba državljanin ili u njoj ima trajno boravište, pristaje izdati, na zahtjev države stranke primateljice, takve putne isprave ili drugo dopuštenje koje može biti potrebno za putovanje te osobe i njezin ponovni ulazak na njezino državno područje.

5. Svaka država stranka uključena u povratak osobe koja je predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola poduzima sve odgovarajuće mjere za provođenje povratka na redovan način i poštujući sigurnost i dostojanstvo te osobe.

6. Države stranke mogu surađivati s odgovarajućim međunarodnim organizacijama na provedbi ovoga članka.

7. Odredbe ovoga članka ne utječu na bilo koje pravo dano osobama koje su predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola bilo kojim domaćim zakonom države stranke primateljice.

8. Odredbe ovoga članka ne utječu na obveze nastale prema bilo kojem drugom primjenjivom ugovoru, dvostranom ili mnogostranom ili bilo kojem drugom primjenjivom operativnom sporazumu ili dogovoru, kojim je uređen, u cijelosti ili djelomice, povratak osoba koje su predmet ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Klauzula izuzeća

1. Ništa u ovom Protokolu neće utjecati na druga prava, obveze i odgovornosti država i pojedinaca prema međunarodnom pravu, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima, a posebice, gdje je primjenjivo, Konvenciju iz 1951. i Protokol iz 1967., u svezi sa statusom izbjeglica i načelom ne odbijanja prihvata, navedeno u tim dokumentima.

2. Mjere utvrđene ovim Protokolom bit će tumačene i primijenjene na način da nitko ne bude diskriminiran zbog toga što je objekt ponašanja navedenog u članku 6. ovog Protokola. Tumačenje i primjena tih mjera bit će u skladu s međunarodno priznatim načelima nediskriminacije.

Članak 20.

Rješavanje sporova

1. Države stranke nastoje pregovorima riješiti sporove u svezi s tumačenjem ili primjenom ovog Protokola.

2. Bilo koji spor između dviju ili više stranaka u svezi s tumačenjem ili primjenom ovog Protokola koji se ne može riješiti pregovorima u razumnom vremenskom roku dostavlja se na arbitražu na zahtjev jedne od tih stranaka. Ako, šest mjeseci nakon datuma zahtjeva za arbitražu, te države stranke nisu u mogućnosti složiti se glede organizacije arbitraže, bilo koja od tih država stranaka može predati spor Međunarodnom sudu pravde zahtjevom u skladu sa Statutom Suda.

3. Svaka država stranka može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvata ili odobrenja ili pristupa ovome Protokolu, izjaviti da se ne smatra vezanom stavkom 2. ovog članka. Druge države stranke neće biti vezane stavkom 2. ovog članka u odnosu na bilo koju državu stranku koja je stavila takvu rezervu.

4. Bilo koja država stranka koja je stavila rezervu u skladu sa stavkom 3. ovog članka može u bilo koje vrijeme povući tu rezervu slanjem obavijesti glavnome tajniku Ujedinjenih naroda.

Članak 21.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvata, odobrenje i pristup

1. Ovaj Protokol otvoren je za potpisivanje svim državama od 12. do 15. prosinca 2000. u Palermu, Italija, a nakon toga u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku do 12. prosinca 2002.

2. Ovaj Protokol otvoren je za potpisivanje i regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju pod uvjetom da je najmanje jedna država članica takve organizacije potpisala Konvenciju u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

3. Ovaj Protokol podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju može položiti svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju ako je najmanje jedna njezina država članica to već učinila. U toj ispravi o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, takva organizacija naznačit će opseg svoje nadležnosti u odnosu na pitanja koja uređuje ovaj Protokol. Ta je organizacija dužna izvijestiti depozitara o svim relevantnim promjenama u pogledu opsega svoje nadležnosti.

4. Ovaj Protokol otvoren je za pristup bilo koje države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju čija je najmanje jedna država članica stranka ovoga Protokola. Isprave o pristupu polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda. U vrijeme pristupa, regionalna organizacija za ekonomsku integraciju dat će izjavu o opsegu svoje nadležnosti u odnosu na pitanaj koja uređuje ova Konvencija. Takva će organizacija također izvijestiti depozitara o svim relevantnim promjenama opsega svoje nadležnosti.

Članak 22.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Protokol stupa na snagu devedesetog dana od datuma polaganja četrdesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, ali neće stupiti na snagu prije stupanja na snagu Konvencije. Za potrebe ovoga stavka, svaka isprava koju položi regionalna organizacija za ekonomsku integraciju neće se pribrajati onima koje su položile države članice te organizacije.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju koja ratificira, prihvati ili odobri ovaj Protokol ili mu pristupi nakon što bude položena četrdeseta isprava u tu svrhu, Protokol stupa na snagu tridesetoga dana od datuma kad ta država ili organizacija položi mjerodavnu ispravu, ili na dan stupanja na snagu ovoga Protokola u skladu s odredbama stavka 1. ovog članka, prema tome koji je datum kasniji.

Članak 23.

Izmjena

1. Po isteku roka od pet godina od stupanja na snagu ovoga Protokola, država stranka Protokola može predložiti izmjenu i dostaviti je glavnom tajniku Ujedinjenih naroda koji će predloženu izmjenu proslijediti državama strankama i Konferenciji stranaka Konvencije na razmatranje i odlučivanje o prijedlogu. Države stranke ovoga Protokola okupljene na Konferenciji stranaka, uložiti će svaki napor kako bi postigle konsenzus o svakoj izmjeni. Ako su iscrpljena sva nastojanja oko postizanja konsenzusa i nije postignut sporazum, za izmjenu će biti potrebna, kao posljednja mogućnost, dvotrećinska većina država stranaka ovoga Protokola koje su prisutne i glasuju na zasjedanju Konferencije stranaka.

2. Regionalne organizacije za ekonomsku integraciju, u stvarima u okviru njihove nadležnosti, ostvaruju svoje pravo

glasovanja u skladu s ovim člankom, s brojem glasova koji odgovara broju njihovih država članica koje su stranke ovoga Protokola. Te organizacije ne ostvaruju svoje pravo glasovanja ako njihove države članice ostvare svoje pravo i obrnuto.

3. Izmjena usvojena u skladu sa stavkom 1. ovog članka podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju država stranaka.

4. Izmjena usvojena u skladu sa stavkom 1. ovoga članka stupa na snagu s obzirom na državu stranku devedeset dana nakon datuma polaganja kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju te izmjene.

5. Kada izmjena stupi na snagu, obvezujuća je za države stranke koje su izrazile pristanak da njome budu vezane. Ostale države stranke i dalje će biti vezane odredbama ovoga Protokola i svake prijašnje izmjene koju su ratificirale, prihvatile ili odobrile.

Članak 24.

Otkaz

1. Država stranka može otkazati ovu Konvenciju pisanom obaviješću glavnom tajniku Ujedinjenih naroda. Takav otkaz proizvodi učinak godinu dana od datuma primitka te obavijesti od strane glavnog tajnika.

2. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju prestaje biti strankom ovoga Protokola ako su ga otkazale sve njezine države članice.

Članak 25.

Depozitar i jezici

1. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda određen je za depozitara ovoga Protokola.

2. Izvornik ovoga Protokola, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku jednako vjerodostojni, pohranjen je kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU TOGA, potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni od svojih odnosnih vlada, potpisali su ovaj Protokol.

PRILOG II.

Izjava o nadležnosti Europske zajednice u vezi s pitanjima koja uređuje Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta

Članak 21. stavak 3. ovog Protokola propisuje da isprava o pristupu regionalne organizacije za ekonomsku integraciju sadrži izjavu kojom se utvrđuju pitanja uređena tim Protokolom u odnosu na koja su države članice te organizacije koje su ujedno stranke Protokola prenijele nadležnost na organizaciju.

Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom primjenjuje se, s obzirom na nadležnosti prenesene na Europsku zajednicu, na područjima na kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice i pod uvjetima utvrđenima u tom Ugovoru, a posebno u njegovom članku 299. i u njemu priloženim protokolima.

Ova izjava ne dovodi u pitanje položaj Ujedinjene Kraljevine i Irske u skladu s Protokolom schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije i Protokolom o položaju Ujedinjene Kraljevine i Irske, koji su priloženi Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice.

Ova izjava također ne dovodi u pitanje položaj Danske u skladu s Protokolom o položaju Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice.

U skladu s člankom 299., ova se izjava također ne primjenjuje na područja država članica u kojima se navedeni Ugovor ne primjenjuje i ne dovodi u pitanje akte i stajališta koja mogu biti donesena, u skladu s Protokolom, od strane dotičnih država članica u ime i u interesu tih područja. U skladu s gore navedenom odredbom, u ovoj se izjavi navode nadležnosti koje su države članice u odnosu na pitanja uređena Protokolom prenijele na Zajednicu u skladu s Ugovorima. Opseg i izvršavanje takve nadležnosti Zajednice po svojoj su prirodi podložni stalnim promjenama kako Zajednica bude nadalje donosila odgovarajuća pravila i propise te će Zajednica dopuniti ili izmijeniti ovu izjavu, ako je to potrebno, u skladu s člankom 16. stavkom 3. ovoga Protokola.

Zajednica ističe da ima nadležnost u vezi s prelaskom vanjskih granica država članica, propisivanjem normi i postupaka pri provedbi nadzor nad osobama na tim granicama te pravilima o vizama za namjeravane boravke u trajanju od najviše tri mjeseca. Zajednica je također nadležna za mjere imigracijske politike u vezi s uvjetima za ulazak i boravak i mjere protiv nezakonitog useljavanja i nezakonitog boravka, uključujući repatrijaciju osoba koje nezakonito borave u nekoj državi članici. Uz to, za prethodno navedena područja ona može poduzeti mjere za osiguranje suradnje između odgovarajućih administrativnih službi država članica kao i između tih službi i Komisije. U tim područjima Zajednica je donijela propise, te je stoga isključivo pravo Zajednice da preuzima vanjske obveze prema trećim državama ili nadležnim međunarodnim organizacijama.

Osim toga, politika Zajednice u području razvojne suradnje dopunjuje politike država članica i uključuje odredbe za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata.